

ἘΠÌ ΤΩΗ ΠΟΤΑΙΜΩΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ, ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΣΟΥΦΛΙΟΥ

2014

Ἐπί τῶν Ποταμῶν 2014

Περιεχόμενα

Χαιρετισμός Μητροπολίτου	7	
Ἡ Α.Θ.Π. στήν Ὄρεστιάδα	9	
Ἡ Α.Θ.Π. στό Διδυμότειχο	19	
Ἡ Α.Θ.Π. στό Σουφλί	42	
Παναγιώτης Τζουμέρκας, Ἡ πεμπτουσία τῆς Παιδείας σήμερα:		
Ἄγωγή ἡ Ἐκπαίδευση;	59	
Γεώργιος Ρυζιώτης, Ὁ ἅγιος ἐθνομάρτυς Δωρόθεος ὁ Πρώιος,		
Μητροπολίτης Αδριανούπολεως	66	
Δημήτριος Κουντουράκης, Ὁ Ἰβηρίτης Τερομόναχος Σπυρίδων Στογιάννος,		
ἐφημέριος τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Σουφλίου	70	
Θρακικά Παραμύθια, Οἱ Δώδεκα Μῆνες		76
Βιογραφικά	80	
Μητροπολίτης Διδυμοτείχου Δαμασκηνός, Ἀπολογισμός πεπραγμένων		
σωτηρίου ἔτους 2014	82	
Ἀπό τή ζωή τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας	92	

‘Ο Ιβηρίτης Ιερομόναχος Σπυρίδων Στογιάννος, ἐφημέριος τοῦ Ἅγίου Ἀθανασίου Σουφλίου*

Δημήτριος Κουντουράκης, ἀρχαιολόγος-φιλόλογος

Σανείς ιερωμένος δέν ἄφησε τόσο ἐντονα τό πνευματικό ἀποτύπωμά του στήν ἐπαρχία Σουφλίου, ὅσο τό ἀξιο τέκνο τῆς κερκυραϊκῆς γῆς, ὁ Ιβηρίτης Ιερομόναχος π. Σπυρίδων Στογιάννος. Ἐνέπνευσε «ώς δρόσος Ἀερμῶν, ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὅρη Σιών» (Ψλ. φλβ', 3) καὶ δρόσιζε γιά 28 χρόνια τίς ψυχές ὅσων συναναστράφηκαν τό σεπτό πρόσωπό του. Ἡ ἀκάματη διακονία του στὸν Ἅγιο Αθανάσιο Σουφλίου καὶ τίς Ιερές Μονές τῆς Κορνοφαλιᾶς καὶ τῆς Δαδιᾶς, ἡ ἐν Χριστῷ καὶ ἀνευ δρίων ἀγάπη γιά τούς ἐνορίτες του καὶ τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς, τό ἀνυπολόγιστο πνευματικό του ἔργο, οἱ ἀμέτρητες εὐεργεσίες του πρός ὅλους ἀδιακρίτως, εἶναι μερικοί ἀπό τούς λόγους πού τό σεβάσμιο ὅνομά του μνημονεύεται μέθαυμασμό ἀκόμη καὶ σήμερα, σαράντα καὶ πλέον ἔτη μετά τήν κοιμησή του.

Ο π. Σπυρίδων, κατά κόσμον Εὔσταθιος Στογιάννος, γεννήθηκε τήν 1η Αύγουστου 1918 στό Σωκράκιο Κέρκυρας. Ἁταν τό τρίτο παιδί (ἀπό τά πέντε) τοῦ Βασιλείου Στογιάννου καὶ τῆς Φιόρης τό γένος Μάνεση. Αφοῦ ὀλοκλήρωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του στήν ἰδιαίτερη πατρόδα του, μετέβη στήν Αθωνιάδα Ιερατική Σχολή τοῦ Ἅγιου Ὄρους, ὅπου καὶ φοίτησε ἔως καὶ τή Β' τάξη. Ως σπουδαστής τῆς Αθωνιάδος ἦταν ἐγγεγραμμένος στήν Τερά Μονή τῶν Ιβήρων, στήν ὅποια λίγο ἀργότερα ἐκάρη μοναχός, παίρνοντας τό ὄνομα τοῦ πολιούχου καὶ προστάτου τῆς Κέρκυρας ἀγίου Σπυρίδωνος. Τό 1942 χειροτονήθηκε διάκονος, ἐνῶ ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία του ἔγινε στόν Ναό τοῦ Τιμίου Προδοθέμου τῆς Ιερᾶς Μονῆς τῶν Ιβήρων τήν Τετάρτη 10 Αύγουστου 1944 ἀπό τόν Επίσκοπο Μηλιτουπόλεως κυρό Ιερόθεο. Νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ Ιερόθεος εὐλαβεῖτο ἰδιαίτερα τόν

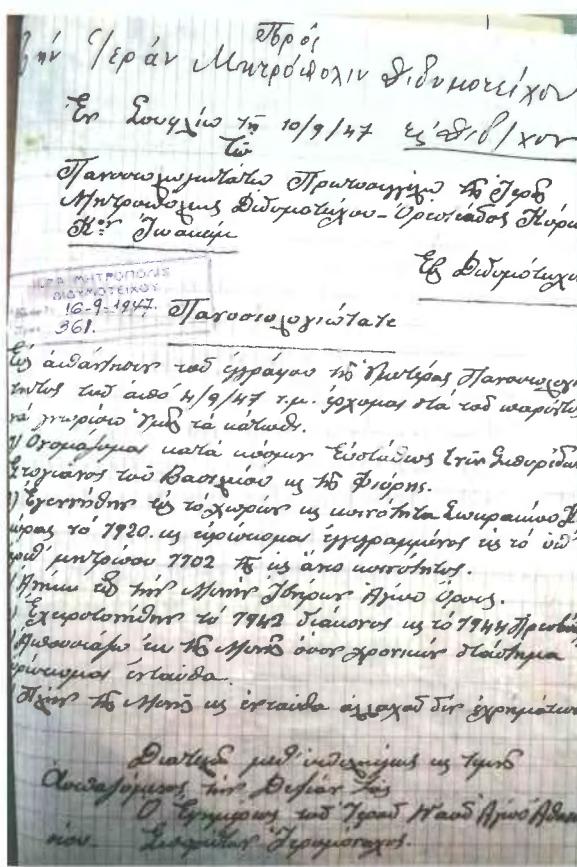
Ο π. Σπυρίδων Στογιάννος
(Ἄγ. Αθανάσιος Σουφλίου)

Ο Μηλιτουπόλεως Ιερόθεος

άγιο Σπυρίδωνα, ὅπως καὶ ὁ γέροντάς του, ιερομόναχος Αρσένιος, ὁ ὅποιος ἐκτισε ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἀγίου Σκήτη στή Χάλκη τῶν Πριγκηποννήσων (σήμερα Τερά Πατρι- αρχική καὶ Σταυροπηγιακή Μονή Ἀγίου Σπυρίδωνος Χάλκης), ὅπου καὶ τάφηκε.

Τό 1946 ό παπα-Σπύρος βγήκε άπο τό Αγιον Όρος γιά λόγους ύγειας και διέμεινε στή Θεσσαλονίκη, στό ξενοδοχείο «Αὔγουστος» (Ελ. Σβιρώνου 4). Έκει γνωρίστηκε τυχαία μέ τόν τότε Μητροπολίτη Διδυμοτείχου κυρό Ιωακείμ Σιγάλα (1928-1957), ό όποιος τοῦ πρότεινε νά ύπηρετήσει ώς έφημέριος σέ κάποιον άπό τους ναούς τῆς Μητρόπολής του. Ό π. Σπυρίδων, έπειδή φοβήθηκε γιά τή ζωή του, λόγω τῆς τεταμένης και ἔκρυθμης κατάστασης πού είχε προκληθεῖ άπό τόν Έμφύλιο Πόλεμο, δέν θέλησε νά έπιστρέψει στήν Κέρκυρα. Άντι τούτου, αποδέχτηκε τήν πρότασην τοῦ Μητροπολίτη, ό όποιος μέ τό ύπ' άριθμ. πρωτ. 335/30-10-1946 ἔγγοναφο τῆς Μη-

Η ιδιόγραφη ἐπιστολή τοῦ παπα-Σπύρου πρός
τὸν Μητροπολίτη Ιωακείμ Σιγάλα (Ἄρχειον
Ι.Μ. Διδυμοτείχου)

τροπόλεως Διδυμοτείχου τόν τοποθέτησε
έφημέριο τοῦ Ἅγιου Αθανασίου Σουφλί-
ου. Ταυτόχρονα, τοῦ ἐπιτράπηκε ἡ δια-
μονή στό Ἐπισκοπεῖο τοῦ Ἅγιου Γεωργί-
ου Σουφλίου, κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ
Μητροπολίτη Ἰωακείμ μέ τήν Ἐκκλησια-
στική Ἐπιτροπή τοῦ Ναοῦ. Τήν 1η Νοεμ-
βρίου ἀνέλαβε τήν ἔφημεριακή του θέση
στόν Ἅγιο Αθανάσιο καί ἀμέσως ἄρχισε
νά ἐργάζεται νυχθημερόν γιά τή συντήρη-
ση τοῦ ἐρειπωμένου ναοῦ καί τήν πρόοδο
τοῦ ποιμνίου του. Ὁταν τόν Σεπτέμβριο
τοῦ 1947 ὁ Μητροπολίτης τοῦ ζήτησε προ-
σωπικές πληροφορίες, προκειμένου νά
μισθιδοτείται ἀπό τή Μητρόπολη, ὁ πα-
πα-Σπῆρος τοῦ ἀπέστειλε τήν παρακάτω
ἰδιόγραφη ἐπιστολή:

Ἐν Σουφλίῳ τῇ 10/9/47

T6

Πανοσιολογιωτάτω Πρωτοσυγγέλω τῆς Ιερᾶς
Μητροπόλεως Διδυμοτείχου-Ορεστιάδος Κύριον
Κονιάκειμ

Εἰς Διδυμότειχον
Πανοσιολογιώτατε

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἑγγράφου τῆς Υμετέρας Πανοσιολογιότητος τήν ἀπό 4/9/47 τ. (ρέχοντος) μ. (ηνὸς) ἔρχομαι διὰ τοῦ παρόντος νὰ γνωρίσω Υμᾶς τὰ κάτωθι.

1) Ὄνομάζομαι κατά κόσμον Εὐστάθιος
{νῦν Σπυρίδων} Στογιάνος τοῦ Βασιλείου
καὶ τῆς Φιόρης.

2) Ἐγεννήθην εἰς τὸ χωρίον κ(αὶ) κοινότητα Σωκρακίου Κέρκυρας τὸ 1920 {sic}. κ(αὶ) εὑρίσκομαι ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ ὑπάριθμόν τοῦ 1102 τὸ γένος μου οὐρανέα.

μητρώων 1102 της ανω κοινοτήτος.
3) Άνηκα εἰς τὴν Μονὴν Ἰβήρων Αγίου Όρους.

4) Έχειροτονήθην τὸ 1942 διάκονος κ(αὶ) τὸ 1944 Πρεσβύτερος.

5) Απουσιάζω ἐκ τῆς Μονῆς ὅσον χρονικόν διάστημα εύρισκομαι ἐνταῦθα.

6) Πλήν τῆς Μονῆς κ(αὶ) ἐνταῦθα ἀλλα-
χοῦ δὲν ἔχρημάτισα

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως κ(αὶ) τιμῆς

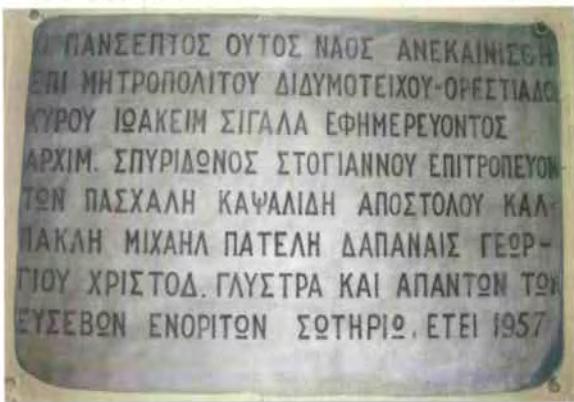
Ἄσπαζόμενος τὴν Δεξιάν Σας.

Ο Εφημέριος του Ιερού Ναού

Ἅγιον Ἀθανασίου.

Σπυρίδων Ιερομόναχος

Οι πολύμοχθες καί πολυετεῖς ἐργασίες συντήρησης τοῦ ναοῦ τοῦ Αγίου Αθανασίου ἀποπερατώθηκαν τελικά τὸ 1957, ὅπως προκύπτει ἀπό τή μεγαλογράμματη ἐπιγραφή πού βρίσκεται στό ἐσωτερικό τοῦ νάρθηκα, ἐπάνω ἀπό τή νοτιοδυτική εἰσοδό του:

Η ἐπιγραφή τοῦ νάρθηκα
τοῦ Αγ. Αθανασίου Σουφλίου

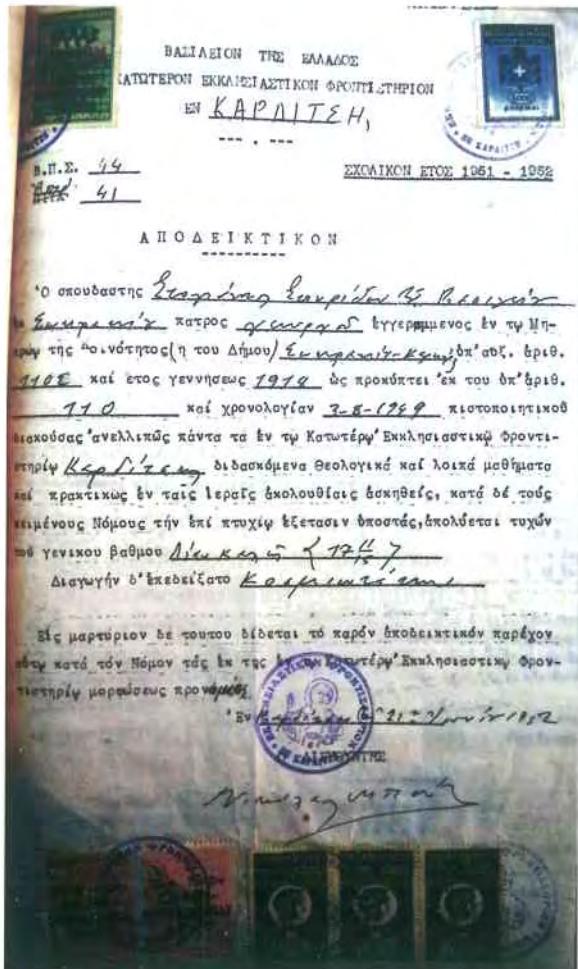
Ἐπιπλέον, ὁ παπα-Σπύρος, ὡς Ιβηρίτης Ιερομόναχος, διακονοῦσε τήν Ιερά Μονή Παναγίας Πορταΐτισσας Κορυφωλιάς, μετόχι τῆς ἀγιορειτικῆς Ιερᾶς Μονῆς τῶν Ιβήρων. Λειτουργοῦσε τακτικά στό μοναστήρι καί οἱ Ακολουθίες γίνονταν μέ βάση τό ἀγιορειτικό τυπικό. Φρόντιζε ἀοκνα γιά τή συντήρηση καί ἀνάδειξη τῆς Μονῆς καί συχνά μετέφερε μόνος του τά ύλικά μέ κάρα ἀπό τό Σουφλί.

Τό ἀνήσυχο πνεῦμα του καί ἡ φιλομάθειά του ὅμως τόν παρακίνησαν κατά τά σχολικά ἔτη 1950-1951 καί 1951-1952 νά λάβει ἀδεια ἀπουσίας ἀπό τήν ἐνορία του, γιά νά σπουδάσει στό Κατώτερον Ἐκκλησιαστικόν Φροντιστήριον Καρδίτσης, ἀπό ὅπου καί ἀπολύθηκε ἐπιτυχῶς τήν 21η Ιουνίου 1952. Τήν ἵδια ἐποχή, μέ τίς εὐλογίες τοῦ Μητροπολίτου Ιωακείμ καί τήν ἀδεια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Αγίου Γεωργίου Σουφλίου, ἐγκαταστάθηκε μαζί του ὁ ἀνεψιός του Βασίλειος Στογιάννος (1939-1985), ἀριστούχος καί σημαίοφόρος τοῦ τότε ἔξαταξίου Γυμνασίου Σουφλίου καί μετέπειτα Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τό 1955 ὁ π. Σπυρίδων ζήτησε ἀπό τόν Ἐξαρχο τοῦ Παναγίου Τάφου στήν Έλλάδα Αρχιμανδρίτη Υάκινθο πληροφορίες σχετικές μέ τή μετάβασή του στούς Αγίους Τόπους ὡς προσκυνητής. Αὐτό τό γεγονός δημιούργησε τήν ἐντύπωση στόν Ἐξαρχο πάως ὁ παπα-Σπύρος ἐνδιαφερόταν νά ἐγγραφεῖ στή δύναμη τῆς Ἀγιοταφιτικῆς Αδελφότητας. Ἔτσι, τήν 1η Δεκεμβρίου 1955 μέ ἐπίσημη ἐπιστολή του παρακάλεσε τόν Μητροπολίτη Ιωακείμ νά χορηγήσει Κανονικό ἀπολυτήριο στόν π. Σπυρίδωνα, προκειμένου νά προβοῦν στίς ἀνάλογες ἐνέργειες ἐγγραφῆς τοῦ ἐν λόγω ιερωμένου στήν Ιεροσολυμιτική Αδελφότητα. Ο παπα-Σπύρος ὅμως δέν θέλησε νά ἐγκαταλείψει τήν ἐνορία του καί νά καταταγεῖ μεταξύ τῶν Ἀγιοταφιτῶν Πατέρων, ἀν καί ὁ Μητροπολίτης δέν ἔφερε καμία ἀντίρρηση.

Κατά τά ἔτη 1959-1960 μέ ἐνέργειες τοῦ Μητροπολίτη κυροῦ Κωνσταντίνου Πούλου (1957-1974) ἀνασυστάθηκε «ἡ κατερειπωμένη Ιερά Μονή Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Δαδιάς», μέ σκοπό νά δημιουργηθεῖ ἔνα πνευματικό κέντρο γιά τήν ἀνακούφιση τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς περιοχῆς. Μέ τό ύπ' ἀριθ. πρωτ. 917/15-07-1959 ἐγγραφο ὁ Μητροπολίτης διόρισε τόν π. Σπυρίδωνα ἡγούμενο τῆς Μονῆς, θέση πού διατήρησε ἔως τήν κούμησή του τό 1974. Μέλη τοῦ Ἡγουμενούσυμβουλίου δούστηκαν ὁ Οἰκονόμος π. Νικόλαος Κατσούρης καί ὁ Πρεσβύτερος Ιωάννης Πεταλᾶς, ἐφημέριοι τοῦ Αγίου Γεωργίου Σουφλίου. Τό Ἡγουμενούσυμβούλιο θά φρόντιζε «διὰ τήν διακυβέρνησιν καί διαχείρησιν τῆς ὡς ἀνω Ι. Μονῆς ... καί διὰ τήν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων αὐτῆς». Ἐπί τῶν ἡμερῶν τῆς ἡγουμενίας του ἐλαβαν χώρα ἔρανοι ὑπέρ τῆς Μονῆς, οἱ ὄποιοι ἀξιοποιήθηκαν γιά τή συντήρηση τῶν οἰκημάτων τῆς καί τοῦ σημερινοῦ Καθολικοῦ, τό ὄποιο ἐγκαινιάστηκε μέ μεγαλοπρέπεια στίς 19 Αύγουστου 1962 ἀπό τόν Μητροπολίτη Κωνσταντίνο.

Τόν ἴδιο χρόνο ὁ παπα-Σπύρος ἀποφάσισε νά ἀνοικοδομήσει νάο στήν τοποθεσία «Καλαϊτζῆ» ἐπ' ὄνόματι τοῦ Προφήτου Ήλιού. Ἐκεῖ προϋπῆρχε ἔνα παλαιό

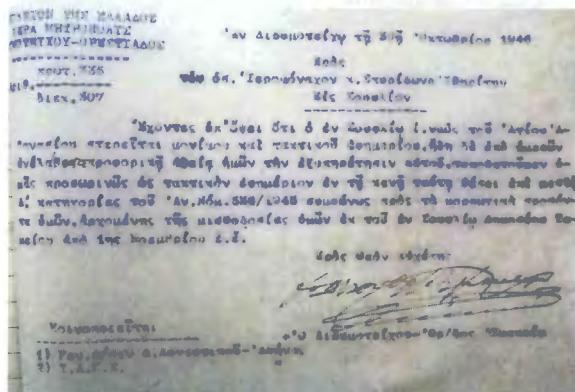
Αποδεικτικόν φοιτήσεως στό Κατώτερον
Έκκλησιαστικόν Φροντιστήριον Καρδίσης
(Αρχείον Τ.Μ. Διδυμοτείχου)

πλινθόκτιστο –σχεδόν κατεστραμμένο— προσκυνητάρι άφιερωμένο στόν Προφήτη Ήλια. Τήν ήμέρα της έορτης του ἄγιου (20 Ιουλίου) ἐτελεῖτο Θεία Λειτουργία στόν ναό του Αγίου Αθανασίου καί στή συνέχεια λιτανεία μέχρι τό προσκυνητάρι, ὅπου γινόταν Άγιασμός. Μέσα σέ τρία μόλις χρόνια (1962-1965) καί μέ σκληρή δουλειά καί καθολική συμμετοχή τῶν πιστῶν ὀλοκληρώθηκε τό ξωκλήσι. Τά έγκαινιά του πραγματοποιήθηκαν στίς 26 Σεπτεμβρίου 1965. Μέ πρωτοβουλία τοῦ παπα-Σπύρου ἀγοράστηκαν ἀπό τόν ναό του Αγίου Αθανασίου κτήματα στή γύρω ἀπό τό ξωκλήσι περιοχή, στά όποια ἔγινε δεν-δροφύτευση μέ τή συμμετοχή μαθητῶν.

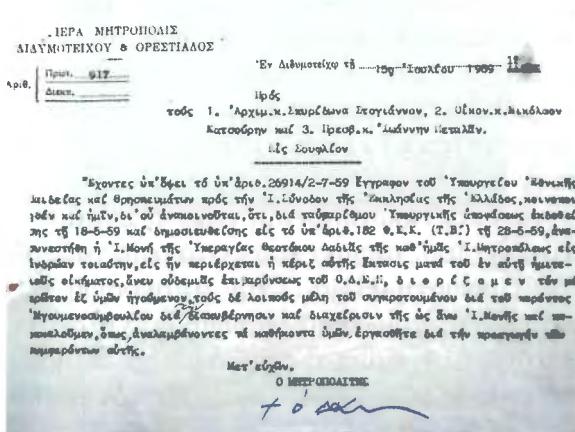
Στόν παπα-Σπύρο όμως «έδόθη σκόλοψ τή σαρκί» (Κορ. Β' ψ', 7), τόν όποιο ύπεμεινε καρτερικά. Συγκεκριμένα, ύπέφεος

άπο «χρόνια έντεροκολίτιδα» καί αύτό τόν
ἀνάγκαζε νά ἀπουσιάζει συχνά γιά εισα-
γωγές σέ Νοσοκομεῖα τῶν Αθηνῶν (1959)
καί ἰατρικές ἐξετάσεις στή Θεσσαλονίκη
(1965, 1970) καί τήν Κομοτηνή (1966). Μά-
λιστα τό 1963, κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Μη-
τροπολίτη Κωνσταντίνου, τοῦ χορηγήθη-
κε διαβατήριο ἀπό τό Υπουργεῖο Παιδείας
καί Θρησκευμάτων, γιά νά μεταβεῖ στή
Φρανκφούρτη τῆς Γερμανίας γιά περαιτέ-
ρω ἰατρικές ἐξετάσεις μέ τόν Σουφλιώτη,
φοιτητή ἰατρικῆς τότε, κ. Άγησίλαο Παπα-
οικονόμου.

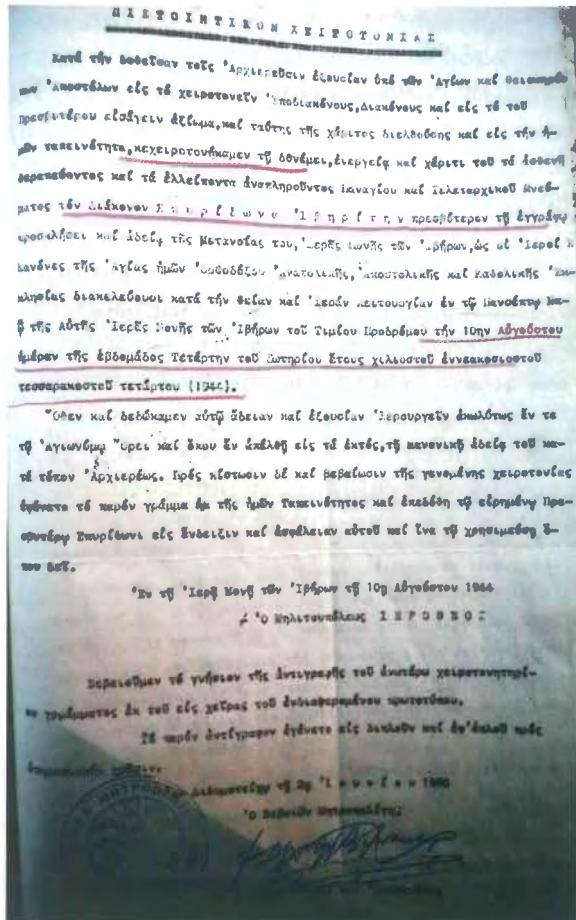
‘Η χρόνια πάθησή του ॐως δέν ॐελε τελικά νά τόν προδώσει, ἀλλά ή ἀκούραστη και γεμάτη ἀγάπη καρδιά του. Έκοιμήθη ἀθόρυβα τήν Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 1974 καί ὥρα 16:00, σέ ήλικια 56 ἑτῶν, ἐξαιτίας «δξέως ἐμφράγματος μυοκαρδίου στεφανιαῖας ἀνεπαρκείας», στήν οἰκία τοῦ

Τοποθέτηση στόν Άγ. Αθανάσιο Σουφλίου
(Άρχειον Ι.Μ. Διδυμοτείχου)

Διοριστήριον Ήγουμένου Ι.Μ. Δαδιᾶς π. Σπυρίδωνος Στονιάννου (Αρχείον Ι.Μ. Λιδιμωτείχου)

Πιστοποιητικόν Χειροτονίας
(Αρχείον Ι.Μ. Διδυμοτείχου)

Πασχάλη Καψαλίδη, ὅπου μεταφέρθηκε ἐσπευσμένα. Ή σορός του τέθηκε γιά λαϊκό προσκύνημα στόν Ι. Ν. Άγιου Αθανασίου Σουφλίου. Ή ἔόδιος ἀκολουθία τελέσθηκε προεξάρχοντος τοῦ Μητροπολίτου Διδυμοτείχου κυροῦ Αγαθαγγέλου Ταμπουραζάκη (1974-1988), τῶν Ίβηριτῶν Ιερομονάχων Καλλινίκου καὶ Κλεοβούλου, ιερέων, παρουσίᾳ τοπικῶν ἄρχων καὶ πλήθους κόσμου. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του, τὴν ὁποία ἔξεφρασε ἡδη ἀπό τὸ 1969 στόν νῦν ἐφημέριο τοῦ Άγιου Αθανασίου Σουφλίου, Πρωτοπρεσβύτερο π. Σταμάτιο Αὐτζιόγλου, τάφηκε μπροστά ἀπό τὸ Ιερό τοῦ Προφήτη Ἡλία. Στήν ἀπογραφή τῆς περιουσίας του στίς 23 Νοεμβρίου 1974 δέν βρέθηκαν χρήματα, παρ' ὅτι εἶχε πληρωθεῖ στίς 16 Νοεμβρίου. Μοίραζε τὸν μισθό του σὲ ὅσους εἶχαν ἀνάγκη καὶ δέν κρατοῦσε τίποτε γιά τὸν ἑαυτό του. Ο Δῆμος Σουφλίου, γιά νά τὸν τιμήσει, μετονόμασε

τὴν ὁδό Νέστου πού βρίσκεται παραπλεύρως τοῦ Άγιου Αθανασίου σέ «Σπυρίδωνος Στογιάννου». Ἐπιπλέον, τοποθετήθηκε μαρμάρινη πλάκα μὲ τὴν ἀνάγλυφη προτομή του δίπλα ἀπό τὴν εἰσόδο τοῦ περιβόλου τοῦ Άγιου Αθανασίου.

Ο παπα-Σπύρος κατά τὴν 28χρονη διακονία του στό Σουφλί στήριξε ποικιλοτρόπιας τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς:

➤ Ήταν ἄριστος ιερουργός καὶ δίδαξε τὰ ιερατικά σέ νεοχειροτονηθέντες ιερεῖς.

➤ Καθοδήγησε πνευματικά τοὺς πιστούς, διδάσκοντας μὲ τὸ παράδειγμά του τὴν νηστεία, τὴν ἐγκράτεια, τὴν προσευχή, τὴν ἀγρυπνία καὶ τὴν ἀνανταπόδοτη προσφορὰ στόν συνάνθρωπο. Ἀλλοτε τούς νουθετοῦσε μὲ αὐστηρότητα καὶ ἄλλοτε μὲ τὸ ἀπαράμιλλο χιοῦμορ του.

➤ Όργάνωσε μὲ ἐπιτυχία τὰ κατηχητικά σχολεῖα τῆς πόλης. Εκτός ἀπό μαθήματα πραγματοποιοῦνταν καὶ θεατρικές παραστάσεις.

➤ Δίδαξε βυζαντινή μουσική καὶ ἐκκλησιαστικούς ὑμνους σέ ἀγόρια καὶ κορίτσια. Πολλοί ἀπό τούς μαθητές του διακονοῦσε μέχρι σήμερα τὰ ἀναλόγιο.

➤ Αγόρασε σειρές βιβλίων ὅλων τῶν τάξεων τοῦ ἔξαταξίου γυμνασίου, γιά νά μποροῦν νά τὰ δανείζονται ὅσοι μαθητές δέν εἶχαν τὴ δυνατότητα νά τὰ ἀγοράσουν κι ἔτσι νά ὀλοκληρώνουν τὴ φοίτησή τους στό γυμνάσιο. Ἐπιπλέον, ἐνίσχυε οἰκονομικά τούς ἀπορούς φοιτητές.

➤ Η πόρτα τοῦ γραφείου του στόν ναό ἦταν μόνιμα ἀνοικτή, γιά νά μπορεῖ ὁ καθένας νά παίρνει ὀτιδήποτε, ὅποιαδήποτε ὥρα. Μάλιστα, ὡς Πρόεδρος τῆς Τοπικῆς Έπιτροπῆς Απορίας στήριξε τίς ἀπορεὶς οἰκογένειες, τούς ἀναξιοπαθοῦντες κατοίκους, τίς χήρες καὶ τά ὀρφανά καὶ διακόνησε ὁ ἴδιος προσωπικά ἀσθενεῖς καὶ κατάκοιτους.

➤ Φρόντισε γιά τὴ συντήρηση καὶ τὸν ἔξωραϊσμό τοῦ Άγιου Αθανασίου καὶ τῶν Ιερῶν Μονῶν Πορταϊτίσσης Κορνοφαλιᾶς καὶ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Δαδιᾶς.

➤ Ανοικοδόμησε τὸ ξωκιλήσι τοῦ Προφήτου Ἡλιού καὶ δενδροφύτευσε τὴ γύρω ἀπό αὐτό περιοχή.

➤ Στίς 26 Αὐγούστου 1970 διοργάνωσε δε-

καήμερη προσκυνηματική ἐκδρομή στήν Τῆνο μέ τή συμμετοχή 140 ἀτόμων, ἐνῶ συχνά μετέβαινε μόνος του ἥ μέ ἄλλους Σουφλιώτες στό Αγιον Όρος γιά προσκύνημα καὶ πνευματική τόνωση.

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ ἐγκωμιαστική ἐπιστολή τοῦ Σουφλιώτη ἱατροῦ Αποστόλου Μπρίκα γιά τόν παπα-Σπύρο καὶ τό ἔργο του πού δημοσιεύτηκε τήν Τρίτη 5 Αὐγούστου 1969 στή στήλη «Ἡ Θεσσαλονίκη καὶ ὁ κόσμος» τῆς Ἐφημερίδας «Μακεδονία»:

«Δὲν γνωρίζω, ἀν ύπάρχῃ ὅμοιός του. Πάντως τὸν μοναδικὸν ποὺ ἔχω γνωρίσει μέχρι στιγμῆς. Εἶναι ἀληθινός, πραγματικός, ἰδεώδης μπορῶ νὰ εἴπω ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ. Ἔνας μικρὸς Χριστὸς διὰ τήν ἐνορίαν του ἀλλὰ καὶ δι' ὀλόκληρον τήν πόλιν τοῦ Σουφλίου. Πρόκειται διὰ τὸν καθ' ὅλα σεβάσμιον καὶ ἀνθρωπιστήν ιερέα Σπυρίδωνα Στογιάννου, τὸν παπα-Σπύρο, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦν ὅλοι, τῆς ἐνορίας τοῦ ἀγίου Αθανασίου Σουφλίου. Διὰ νὰ σχηματίσετε μίαν πλήρη εἰκόνα τοῦ ἀγίου αὐτοῦ ἀνδρὸς δὲν ἔχετε παρὰ νὰ εὑρεθῆτε μεταξὺ κατοίκων τῆς ἐνορίας του ἥ νὰ διέλθετε ἀπὸ τὸ προαύλιον τοῦ ἀγίου Αθανασίου ἔνα ὄποιοδήποτε δειλινόν. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς μου δὲν δύναμαι νὰ συνθέσω τήν πλήρη προσωπικότητά του. Ακάματος, ἀοκνος, ἀεικίνητος, δὲν γνωρίζει τί θὰ εἴπῃ κούρασις. Παρέλαβε μίαν ἐκκλησίαν, ἥτις εύρισκετο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ τήν κατέστησε ἀγνώριστον. Ἐπὶ 18 ἔτη περίπου ποὺ εύρισκεται εἰς τὸ Σουφλί ἀνέπτυξε δρᾶσιν ἀνεκτιμήτου ἀξίας. Κάθε χρόνον ἐφωδίαζε τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ γυμνασίου μὲ βιβλία τὰ ὅποια ἐλάμβανε ἀπὸ πλουσίους μαθητὰς προηγουμένων τάξεων. Βοηθεῖ σπουδαστὰς χρηματικῶς, ὅπου κι' ἀν ἀπευθυνθῆ τοῦ δίδουν χρήματα, διότι ὅλοι γνωρίζουν ὅτι τὰ χρήματά των δὲν θὰ πᾶνε χαμένα. Η αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας ἔχει καταστῆ κυριολεκτικῶς παιδικὴ χαρά. Δι-

Ο παπα-Σπύρος μέ παιδιά τῆς ἐνορίας μπροστά στόν Προφήτη Ηλία
(Αγ. Αθανάσιος Σουφλίου)

δάσκει παιζοντας καὶ ὅχι μονότονα, ὅπως ἄλλοι. Δι' αὐτὸν καὶ τὰ παιδιά τὸν ἀγαποῦν κι' ὅλα τῆς ἐνορίας του κάθε ἀπόγευμα μέχρις ἀργά εύρισκονται εἰς τήν αὐλὴν τῆς ἐκκλησίας. Θὰ ἥθελον νὰ γράψω πολλά, ἀλλά, δυστυχῶς, ὁ χῶρος τῆς ἀγαπητῆς μας στήλης σας δὲν μοῦ ἐπιτρέπει. Πάντως, εὐχομαι εἰς ὅλους νὰ ὅμοιάζουν μὲ τὸν ιερέα αὐτὸν τοῦ Σουφλίου».

Ο παπα-Σπύρος τό 1947
(Αρχεῖον Ι.Μ. Διδυμοτείχου)

* Καὶ ἀπό αὐτή τή θέση θέλω νά εύχαριστήσω τόν Αἰδεσμιλογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο π. Σταμάτιο Αύτζιόγλου, Ἐφημέριο τοῦ Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου Σουφλίου, γιά τίς πληροφορίες καὶ τό ύλικό πού μοῦ παρεῖχε σχετικά μέ τόν παπα-Σπύρο. Τά ἔγγραφα καὶ οἱ ἐπιστολές πού δημοσιεύονται ἐδώ ἀντλήθηκαν ἀπό τόν προσωπικό φάκελο τοῦ παπα-Σπύρου πού φυλάσσεται στό Αρχείο τῆς Τεράς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Όρεστιάδος καὶ Σουφλίου.